

بجوددر

تحليل صنعت

بررسی صنعت شیشه

محمد علی کریمی

کارشناس واحد تحلیل کارگزاری بانک صنعت و معدن

علی اسکینی

تحلیل گر ارشد کارگزاری بانک صنعت و معدن

مقدمه

شیشه‌ها دسته‌ای از مواد آمورف هستند که از منجمد شدن یک مذاب، بدون فرایند کریستالیزه شدن به وجود می‌آیند. در این تعریف مواد آمورف دسته‌ای از مواد را تشکیل می‌دهند که در هنگام انجماد نظمی در ساختار کریستالی آن‌ها مشاهده نمی‌شود. در مقابل، این مواد خواصی دارند که از آن تحت عنوان شیشه‌ای شدن یاد می‌شود. امروزه شیشه‌ها سهم وسیعی از قطعات و وسایلی را تشکیل می‌دهند که بشر با آن‌ها سرو کار دارد. گستره‌ی کاربرد این دسته از مواد در تمامی صنایع از مواد نوشیدنی تا صفحات نمایش و بردهای الکترونیکی و حتی داروسازی فراگیر شده است. پرداختن به کاربردها و خواص منحصر به فرد این مواد نیاز به توضیحات فراوان دارد، اما در ادامه به معرفی مهم‌ترین شیشه‌ها به لحاظ ترکیب شیمیایی و کاربردهای آن‌ها می‌پردازیم. سپس اطلاعات اقتصادی مربوط به تولید شیشه ارائه می‌شود و در آخر نیز به شرکت‌های فعال در زمینه تولید شیشه در بازار سرمایه پرداخته و سودآوری آن‌ها ارائه خواهد شد.

انواع شیشه‌ها از لحاظ جنس

شیشه سودالایم

معمول‌ترین و پرمصرف‌ترین شیشه‌ای است که وجود دارد و در انواع پنجره‌ها و ظروف (بطر و جار) استفاده می‌شود. سودالایم بیش از ۹۰ درصد شیشه تولیدی جهان را به خود اختصاص داده است.

شیشه سربی یا کریستال

کریستال به شیشه‌هایی گفته می‌شود که کاملاً براق باشند و بتوانند نور را از

خود عبور دهند. جز اصلی تشکیل دهنده‌ی آن‌ها اکسید پتاسیم و اکسید سرب است. این اکسیدها به طور معمول در شیشه‌های اپتیکی (نوری)، تکنیکی و آب‌بندی استفاده می‌شوند. شیشه کریستال ترکیبی از شیشه می‌باشد که به صورت کاملاً شفاف و بدون هیچ‌گونه ناخالصی تولید می‌گردد. شیشه‌های کریستالی سربی عموماً بین ۳۲-۲۴ درصد وزنی اکسید سرب دارند. وجود سرب در شیشه کریستال باعث افزایش ضریب شکست نور در این نوع شیشه‌ها می‌شود و در نتیجه شیشه‌های کریستال دارای درخشندگی بالاتری هستند.

شیشه‌بوروسیلیکاتی

مدت زمانی به صورت گسترده در صنعت و تجارت مورد استفاده قرار گرفتند. پیرکس را می‌توان در دسته شیشه‌های بوروسیلیکاتی قرار داد. به طور خلاصه، ترکیبات تشکیل دهنده و کاربردهای سه شیشه معرفی شده در فوق که عمده شیشه تولیدی جهان را شکل می‌دهند در جدول زیر ذکر شده است:

این شیشه‌ها ضریب انبساط حرارتی پایین و شوک پذیری حرارتی بالایی دارند. معمولاً در ساخت آن‌ها از ۸۰ درصد وزنی سیلیس استفاده می‌شود. این شیشه‌ها در ابتدا برای کاربردهای آزمایشگاهی ساخته شدند اما بعد از

جدول ۱- ترکیبات و کاربردهای انواع شیشه‌ها

شیشه‌کریستال	شیشه‌بوروسیلیکات	شیشه‌سودالیم	ترکیبات تشکیل دهنده
۶۵۵۴:SiO ₂ ۳۸۱۸:PbO ۱۵۱۳:Na ₂ O	۸۰,۵۷۹,۵:SiO ₂ ۱۳۱۲:B ₂ O ₃ ۲,۸۲:Al ₂ O ₃ ۴,۵۳,۵:Na ₂ O ۱,۱۰:K ₂ O	۷۳,۵۷۰:SiO ₂ ۱۱۶:CaO ۱۵۱۳:Na ₂ O	
طراحی داخلی، ویتربین‌ها و ظروف کریستال	ظروف آزمایشگاهی، صنعتی و آشپزخانه	در و پنجره ساختمان، خودرو، بطری و ...	مصارف عمده

۲ میلی‌متر تا بیش از ۲۰ میلی‌متر تولید و عرضه می‌شود، اما به صورت متداول ضخامت‌های ۱۲ تا ۴ میلی‌متر در ساختمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. شیشه فلوت شیشه‌ای بدون موج و کاملاً صاف است که بعد از بیرون آمدن شیشه از کوره برای صاف و مسطح شدن و ضخامت دار شدن آن، شیشه را در حوضچه مذاب قلع، غوطه‌ور می‌کنند تا تبدیل به شیشه فلوت می‌شود. نام دیگر شیشه فلوت، شیشه جام و سکوریت نشده است. طبقه‌بندی مصارف شیشه فلت به شرح نمودار زیر است. ملاحظه می‌شود که حدود چهار پنجم شیشه فلت در صنعت ساخت و ساز به کار می‌رود و بنابراین رابطه مستقیمی بین تقویت بخش ساختمان سازی در اقتصاد و تقاضا برای مصرف شیشه فلت وجود دارد. پس از آن صنعت اتومبیل سازی یازده درصد سهم دارد و نیروگاه خورشیدی رتبه بعدی را به خود اختصاص داده است.

شیشه‌های خاص

از انواع دیگر شیشه‌ها که هر کدام کاربرد ویژه‌ای دارند می‌توان به لعاب‌ها، شیشه‌های آب‌بندی و اتصال، شیشه‌های فسفاتی، شیشه کالکوزنایدی، شیشه اپال، شیشه سیلیسی و ... اشاره کرد که در این جا از تعریف آن‌ها صرف نظر می‌شود.

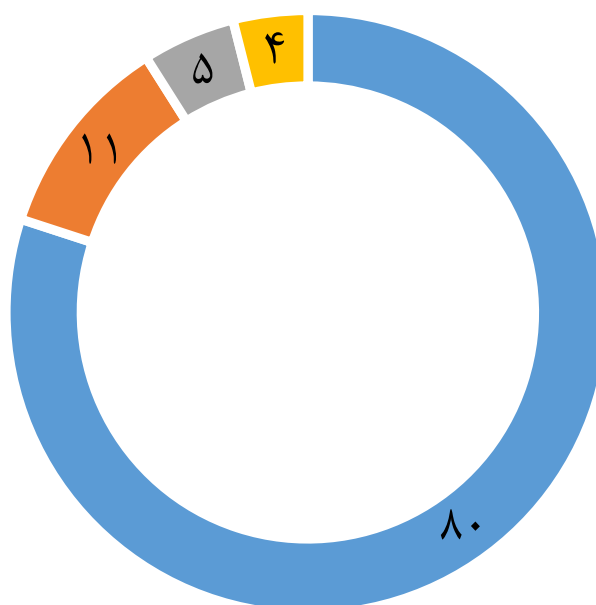
شیشه‌ها از لحاظ دسته‌بندی اقتصادی

شیشه‌ها از منظر اقتصادی به دو دسته‌ی شیشه تخت (فلت) و ظروف (نگهدارنده، بطری و ...) دسته‌بندی می‌شوند.

شیشه فلت

شیشه فلت یا تخت به شیشه‌های مسطح اطلاق می‌شود. متداول‌ترین حالت شیشه تخت، شیشه فلوت می‌باشد که در ضخامت‌های مختلف از

نمودار ۱- مصارف شیشه فلت

سایر مصارف ■ نیروگاه خورشیدی ■ اتومبیل ■ ساخت و ساز

می‌شود. دو محصول اصلی صنعت تولید ظروف شیشه‌ای، جار و بطری می‌باشد. جار به ظروف دهان گشاد که برای شیشه‌های مربا، ترشی، انواع رب، خیارشور و سایر محصولات استفاده می‌شود و بطری نیز به محصول دهان باریکی اطلاق می‌شود که در ادامه به معرفی این محصول پرداخته شده است.

➤ روش تولید بطری

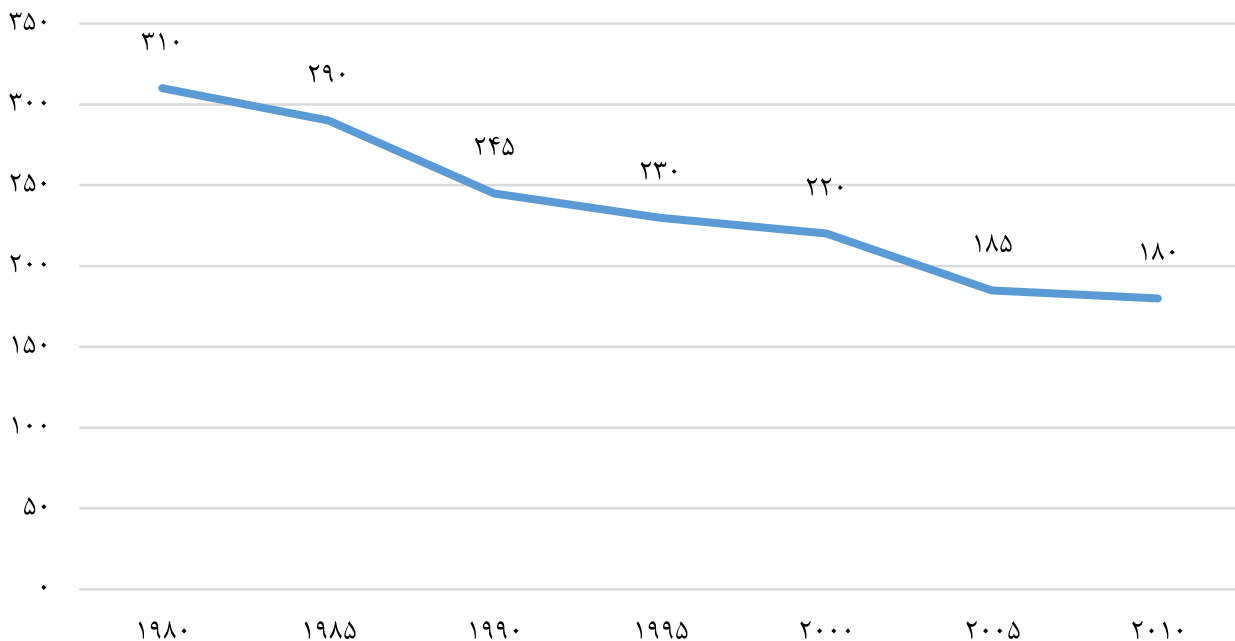
بطری شیشه‌ای به دو روش B&B و روش NNPB تولید می‌شود. تا قبل از سال ۱۹۷۰، بیشتر بطری‌های تولیدی از روش اول که روش قدیمی‌تر است ساخته شده بودند و مشخص شد که برای کاهش وزن بطری و نواوری در فرم و شکل، بخش پردازش شیشه خام نیاز به کنترل بیشتری دارد. این مسئله سبب شد که کارخانجات به سمت تولید به روش دوم روی بیاورند. در نمودار زیر میانگین وزن هر عدد بطری مصرفی طی سال‌های مختلف، بر حسب گرم نشان داده شده است. ملاحظه می‌شود که این وزن طی سال‌های گذشته روند نزولی داشته است و از ۳۱۰ گرم در هر بطری به ۱۸۰ گرم رسیده است. عمده دلیلی که موجب کاهش وزن هر بطری شده است تغییر روش تولید از روش B&B به روش NNPB در بسیاری از کارخانجات تولیدی است. در ایام گذشته، قیمت یک بطری شیشه‌ای نگهدارنده با قیمت محصول غذایی داخلی برابری می‌کرد یا حتی در مواردی از آن بیشتر بود. بنابراین تولیدکنندگان بدین شکل رفتار می‌کردند که بطری شیشه‌ای را پس از مصرف ماده غذایی، از مصرف‌کننده پس می‌گرفتند یا این که آن را به طور جدا به فروش می‌رساندند. افزایش مصرف بطری شیشه‌ای سبب شد که تولیدکنندگان به فکر کاهش وزن بطری تولیدی باشند که مشکلاتی نظیر جمع‌آوری و شستشوی مجدد بطری‌ها وجود نداشته باشد.

از شیشه‌های تخت اولیه که به صورت فلوت درآمده می‌توان در انواع و اقسام شیشه‌های دیگر استفاده کرد. با انجام عملیات حرارتی، این شیشه به شیشه سکوریت تبدیل می‌شود که شیشه‌ای مستحکم‌تر و گران‌تر است و در طراحی داخلی ساختمان‌ها و نماها استفاده می‌شود. با افزودن لایه‌های طلق بین دو یا چند لایه شیشه، می‌توان شیشه لمینت تولید کرد که باعث می‌شود شیشه پس از شکستن فرو نریزد و ذرات شیشه خرد شده به صورت چسبیده به طلق نگه داشته شده و از جدا شدن و پخش شدن آن‌ها در محیط جلوگیری شود به همین جهت استفاده از شیشه‌های لمینت در موارد حساس به شکست، که باعث فروریختن شیشه‌های معمولی و سکوریت می‌شود بسیار مؤثر است. محصول دیگر شیشه تخت، شیشه سندبلاست است که برای سندبلاست کردن شیشه‌ها، از ماسه‌ای خاص استفاده می‌شود. آن را با فشار بر روی شیشه‌ها می‌پاشند و محصول حاصل شیشه‌ای مات است که می‌تواند در طرح‌ها و نقش‌های مختلف تولید شود.

➤ ظروف شیشه‌ای

تولید ظروف شیشه‌ای دارای سابقه چند هزار ساله است. تولید ظروف بدین شکل است که ماسه سیلیسی را به همراه ضایعات شیشه و برخی مواد معدنی و شیمیایی دیگر در داخل کوره حرارت می‌دهند. پس از ذوب شدن، یا مواد آن‌ها را داخل قالب‌هایی می‌ریزند تا انواع بطری، لیوان شیشه‌ای، ماگ و دیگر ظروف شیشه‌ای تولید شوند یا به صورت سنتی در آن می‌دمند و با چرخاندن مداوم شیشه مذاب، اشکال مورد نظر را ایجاد می‌کنند. روش سنتی تولید شیشه تا نیمه دوم قرن ۱۹ ادامه داشت، اما بعد از سال ۱۸۵۰ یک فرایند تولید نیمه اتوماتیک برای تولید شیشه به وجود آمد و امروزه نیز تولید انواع شیشه به صورت کاملاً اتوماتیک انجام

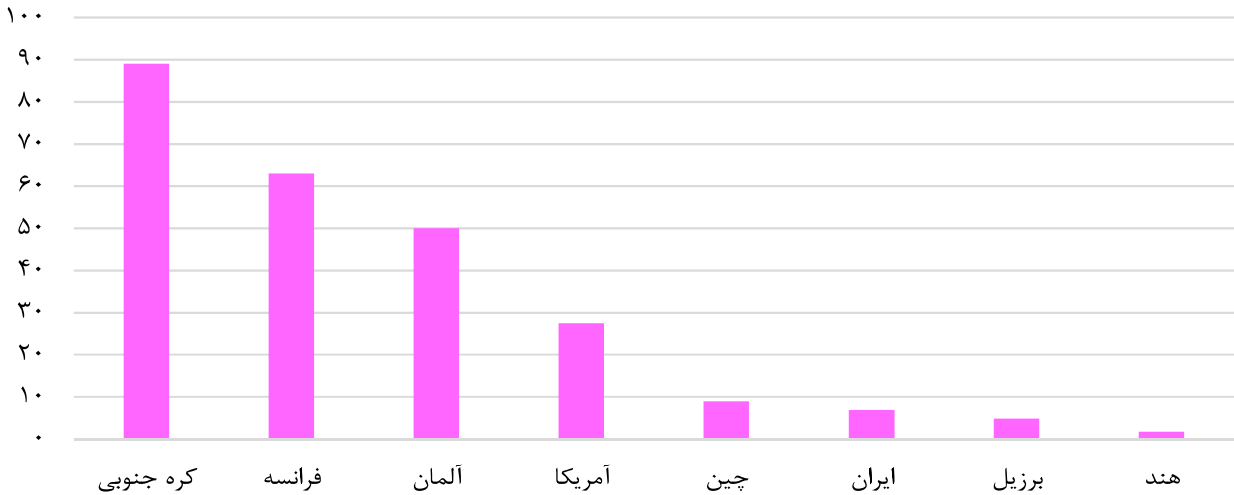
نمودار ۲- وزن هر عدد بطری تولیدی طی سال‌های مختلف بر حسب گرم

➤ مصرف بطری شیشه‌ای

مصرف بطری شیشه‌ای با میزان توسعه یافتگی کشور و شاخص توسعه انسانی رابطه مستقیم دارد. در نمودار صفحه‌ی بعد مصرف سرانه تقریبی بطری شیشه‌ای در یک سال برای چند کشور منتخب نشان داده شده است. مشاهده می‌شود که میزان مصرف ایران در سطوح پایینی قرار دارد و می‌تواند رشد پیدا کند.

نمودار ۳- سرانه تقریبی مصرف بطری شیشه‌ای بر حسب عدد در یک سال

کالای جانشین

کالای جانشین بطری شیشه‌ای، بطری پلاستیکی یا پت است. جدول ۲ این دو کالا را با یکدیگر مقایسه می‌کند.

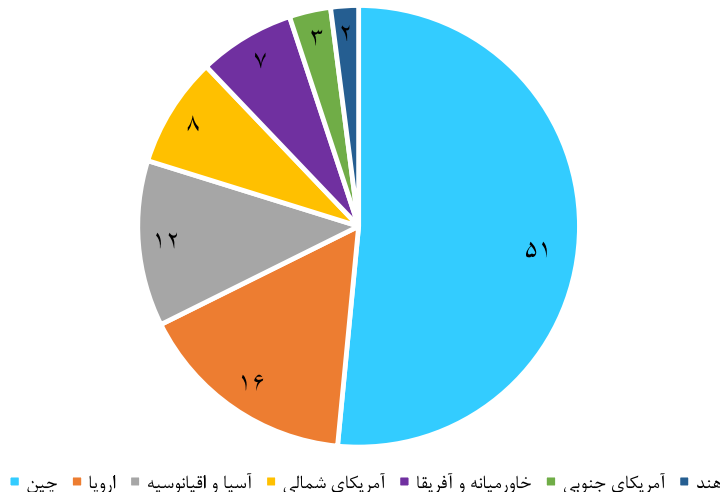
جدول ۲- مقایسه بطری شیشه‌ای و کالای جانشین (بطری پلاستیکی) از ابعاد مختلف

کالای جانشین	کیفیت محتوای داخل بطری	مارکتینگ	کیفیت بازیافت	انرژی لازم برای تولید	حمل و نقل
بطری پلاستیکی	پایین‌تر	معمولاً به عنوان محصول ارزان‌تر و کم‌کیفیت‌تر نشان داده می‌شود	یک یا دو چرخه	انرژی پایین‌تر مورد نیاز و رسیدن به دمای حدود ۱۷۰ درجه سانتی‌گراد	هر بطری نگهدارنده هشت برابر سبک‌تر از بطری شیشه‌ای است
بطری شیشه‌ای	بالتر	ایجاد تجربه‌ی کیفی بهتر توسط مشتری	عدم کاهش کیفیت پس از بازیافت	یک درصد کل انرژی صنعت صرف تولید شیشه می‌شود، باید دمایی بین ۱۴۰۰ الی ۱۶۰۰ درجه سانتی‌گراد حصول شود	چگالی ۲/۸ برابر بیشتر و حمل و نقل سخت‌تر

نگاهی به صنعت شیشه در جهان

صنعت شیشه در جهان کاملاً قدیمی و پابرجا بوده است و همواره به طور نسبی سهم خود را از کل اقتصاد جهان حفظ کرده است. مقدار تولید در جهان همواره در حال رشد بوده است. کشور چین با ۵۱ درصد سهم تولید، بیش از نیمی از شیشه دنیا را تولید می‌کند. پس از آن اروپا با ۱۶ درصد و سایر مناطق آسیا (غیر از هند و چین) ۱۲ درصد از تولید جهانی را در اختیار دارند. کشور هند ۲ درصد تولید را به خود اختصاص داده است که رشدی ترین منطقه تولید محسوب می‌شود. کشور ایران نیز با تولید حدود ۲ میلیون تن انواع شیشه در سال، بیش از نیم درصد از تولید جهانی را دارا است.

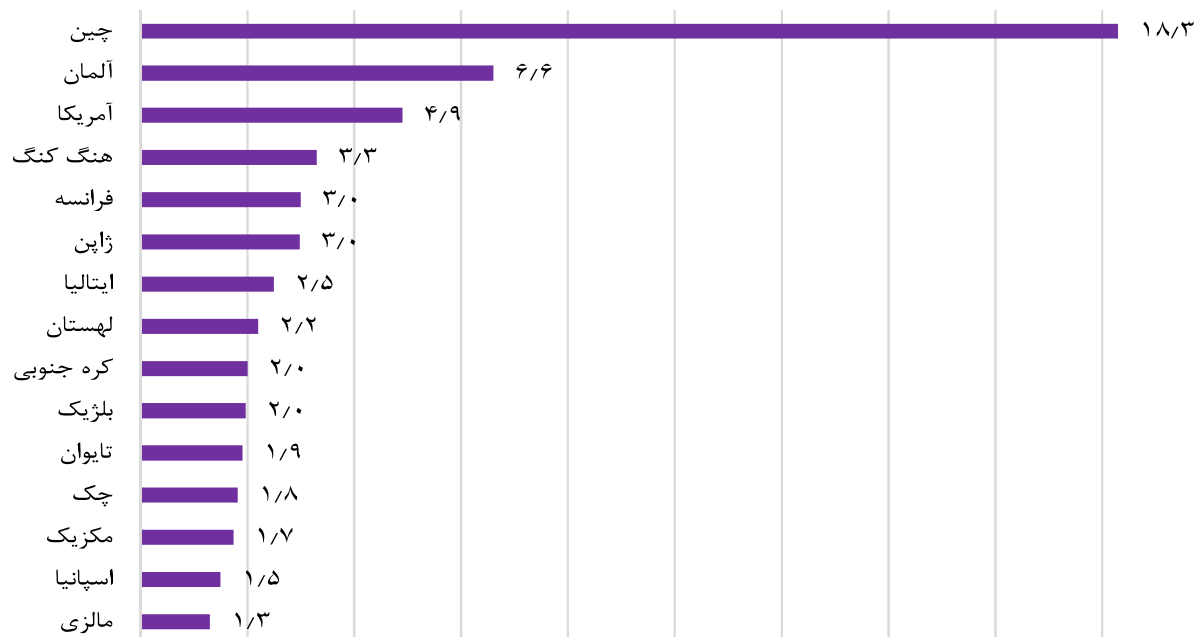
نمودار ۴- سهم مناطق مختلف جهان از تولید شیشه در سال ۲۰۲۰ میلادی

صادرات شیشه

صنعت شیشه با توجه به ماهیت کالا، سنگین بودن و قیمت پایین در هر تن، یک کسب و کار جغرافیایی محسوب شده و کمتر وارد فاز تجارت می شود. مواد اولیه این صنعت تقریباً در همه جایافت می شود و بنابراین کارخانه های تولیدی در نزدیکی مراکز بازار فروش قرار دارند. یک کوره ی تولیدی، چندین تن از شیشه ذوب شده را در خود جاداده است و نمی توان به سادگی به علت کاهش فروش آن را خاموش کرد. دوره ی خاموشی و توقف تولید در صنعت شیشه نمی تواند کمتر از چند ماه باشد. بنابراین، کارخانه ها ۲۴ ساعته و در ۷ روز هفته مشغول به کار هستند؛ اما با این حساب در سال های اخیر حجم تجارت بیشتر شده است. در نمودار ۵ میزان درآمد صادراتی کشورهای برتر، در سال ۲۰۲۰ نشان داده شده است. کشور چین با درآمد ۱۸/۳ میلیارد دلاری، ۲۵ درصد از صادرات شیشه در جهان را به خود اختصاص داده است. پس از آن کشور آلمان با ۶/۶ میلیارد دلار و ۹/۱ درصد سهم، قرار دارد. ایران نیز طبق این آمار در سال ۲۰۲۰، حجم صادرات شیشه ۰/۳ میلیارد دلاری داشته است.

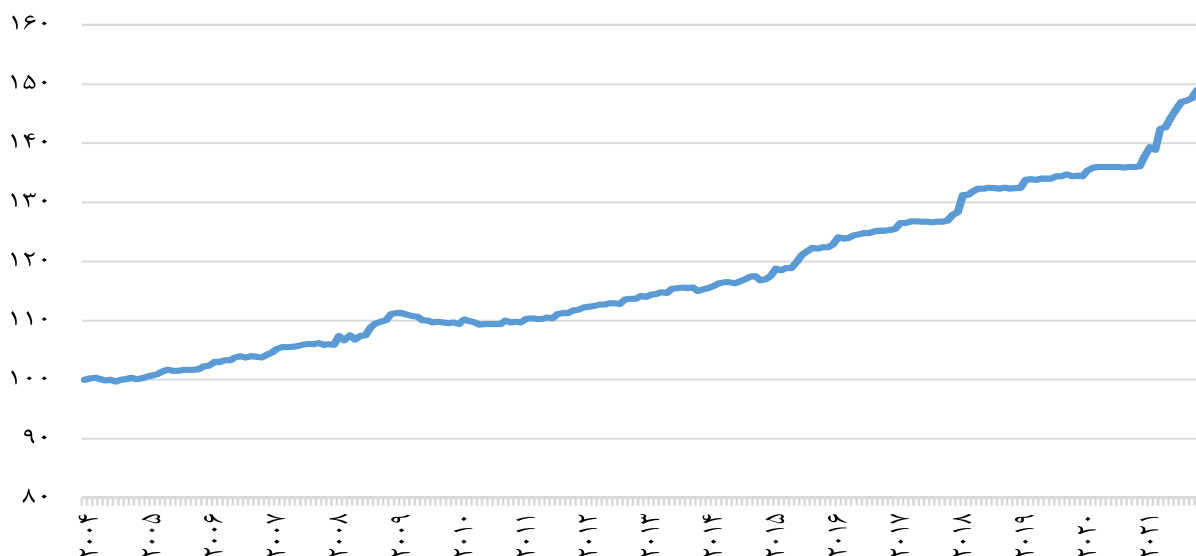
نمودار ۵- درآمد صادراتی صنعت شیشه کشورهای برتر در سال ۲۰۲۰ (بر حسب میلیارد دلار)

هزینه های تولید

هزینه تولید یک واحد شیشه، از سال ۲۰۰۴ تا کنون ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده است. در نمودار زیر شاخص قیمت تولیدکننده ی شیشه نشان داده شده است که عمده دلیل این افزایش، رشد قیمت انرژی و هزینه های حمل و همچنین تأمین مواد اولیه بوده است.

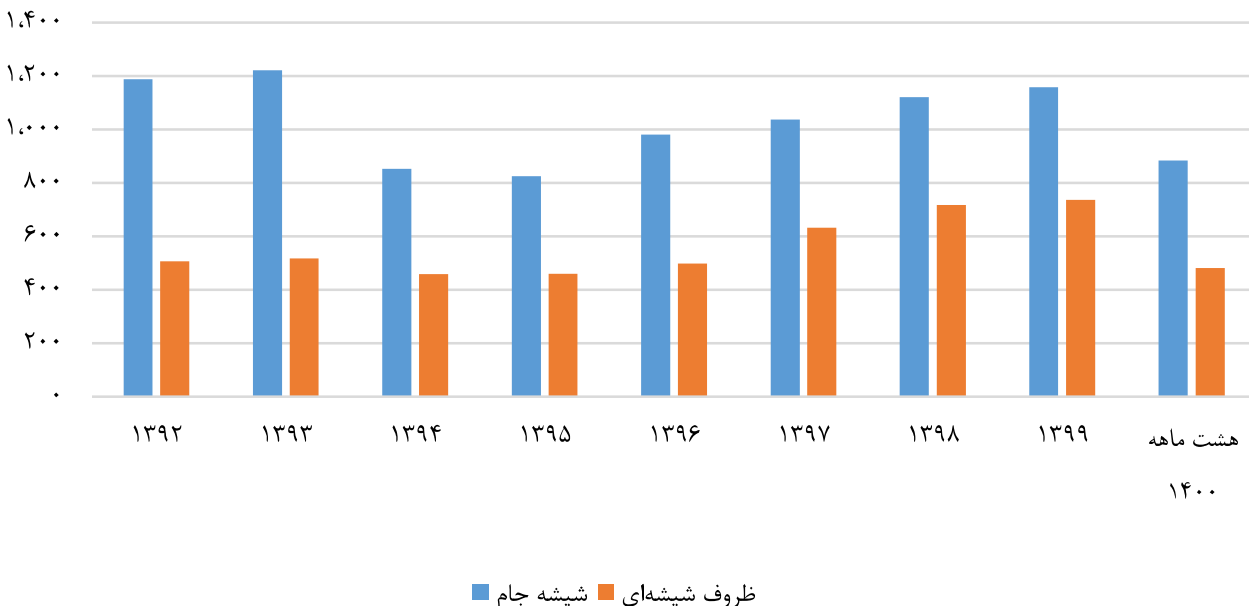
نمودار ۶- تغییرات شاخص هزینه های تولید یک تن شیشه با رقم ثابت (۱۰۰ در سال ۲۰۰۴ میلادی)

نگاهی به وضعیت تولید و تقاضا در ایران

میزان تولید شیشه ایران طی سال‌های اخیر با تفکیک ظروف شیشه‌ای (بطری، جار و سایر ظروف) و شیشه جام (شیشه‌های فلوت) در نمودار زیر بر حسب ۱,۰۰۰ تن مشخص شده است. حجم تولید ایران در سال ۹۴ به علت رکود بخش ساختمان و سایر بخش‌های صنعت نسبت به سال قبلی ۲۵ درصد کاهش داشت که در سال‌های بعد این کاهش را پس گرفت. میزان تولید ظروف شیشه‌ای نیز از رشد ثابتاتی برخوردار بوده است. با توجه به تولیدات هشت ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰، به نظر می‌رسد که امسال می‌تواند رکود تولید شیشه کشور شکسته شود.

نمودار ۷- تولید شیشه کشور در سال‌های اخیر بر حسب هزار تن

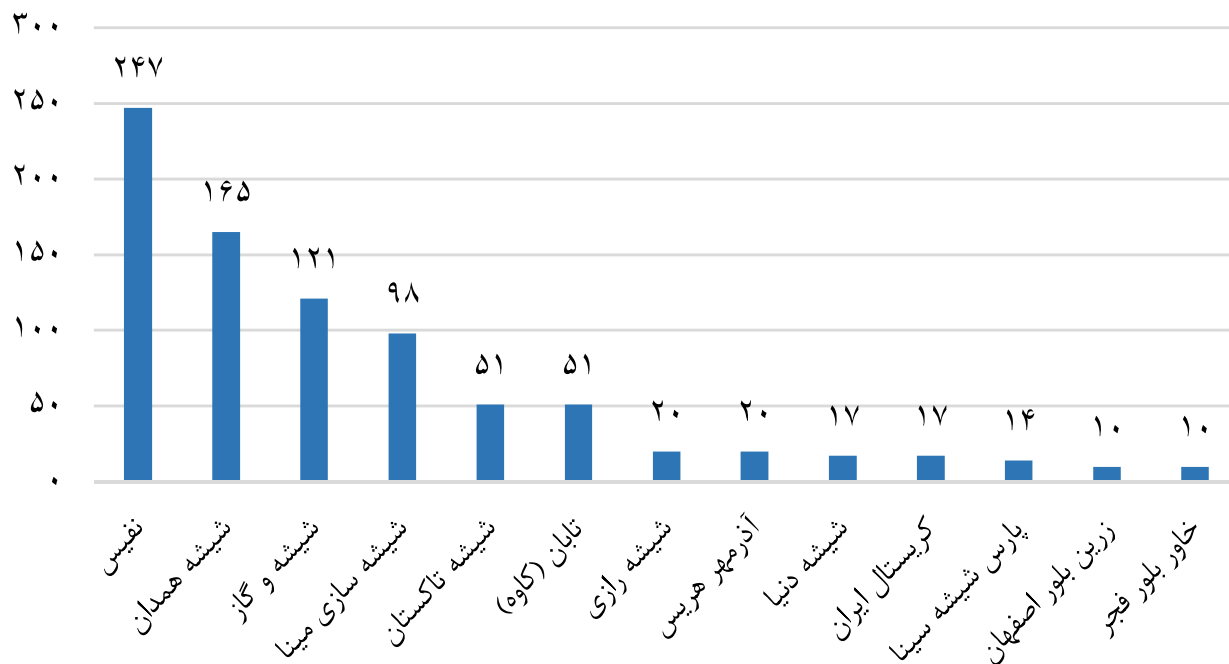
در بخش شیشه جام، گروه کارخانجات شیشه اردکان، با داشتن بزرگ‌ترین کوره تولید شیشه در خاورمیانه بیشترین میزان تولید را دارد و در بخش ظروف شیشه‌ای، مجتمع تولیدی نفیس شیشه رتبه اول تولید را به خود اختصاص داده است. در نمودار ۸ ظرفیت شرکت‌های برتر فعال در بخش ظروف شیشه‌ای نشان داده شده است.

نمودار ۸- ظرفیت واحدهای تولیدی ظروف شیشه‌ای (بر حسب هزار تن)

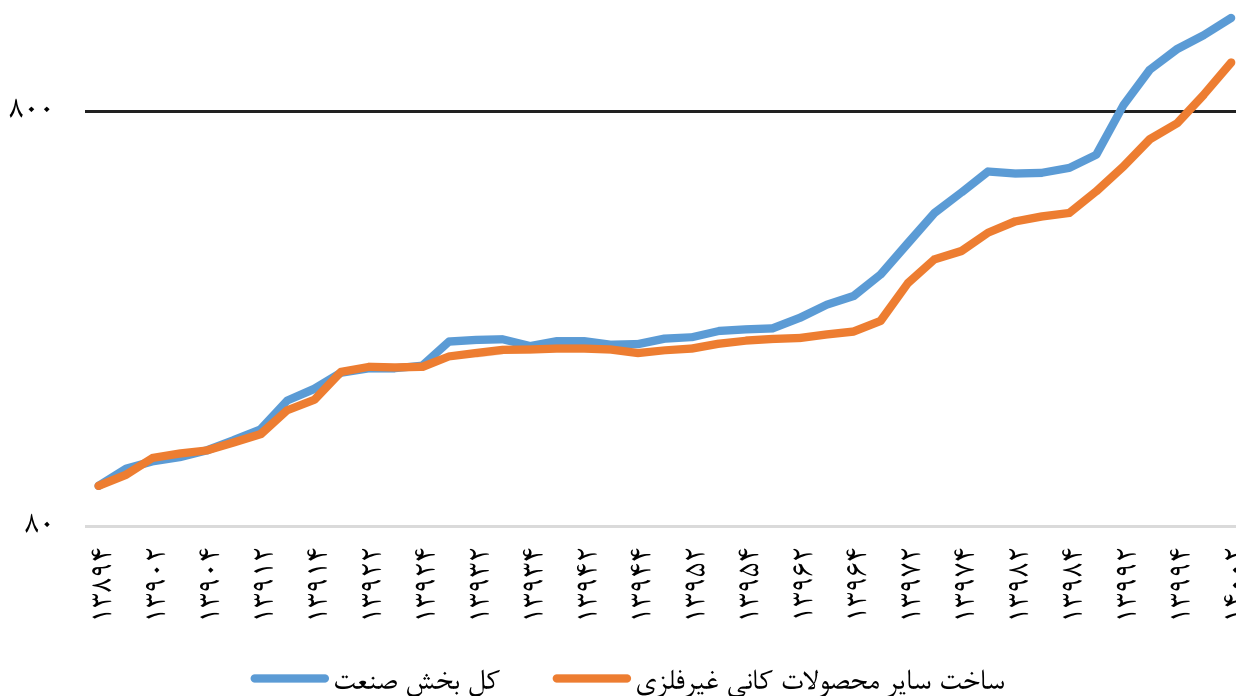
با توجه به افزایش مصرف بطری شیشه‌ای و بازار صادراتی جذاب، برخی شرکت‌ها در جهت اجرای طرح‌های توسعه و افزایش تولید گام برمی‌دارند. در نمودار زیر میزان ظرفیت شرکت‌های تولیدکننده ظروف شیشه‌ای پس از اجرای طرح‌های توسعه نشان داده شده است:

نمودار ۹- ظرفیت واحدهای تولیدی ظروف شیشه‌ای، پس از اجرای طرح‌های توسعه ای فعلی (بر حسب هزار تن)

در نمودار ۱۰، شاخص قیمت تولیدکننده‌ی ایران در بخش ساخت محصولات کانی غیرفلزی که صنعت شیشه در این بخش قرار دارد از انتهای سال ۱۳۸۹ (برابر با ۱۰۰ واحد) نشان داده شده است و برای مقایسه، شاخص قیمت تولیدکننده کل بخش صنعت نیز در نمودار مشخص شده است. ملاحظه می‌شود که هزینه‌های تولید در طی ده سال اخیر بیش از ده برابر رشد داشته است.

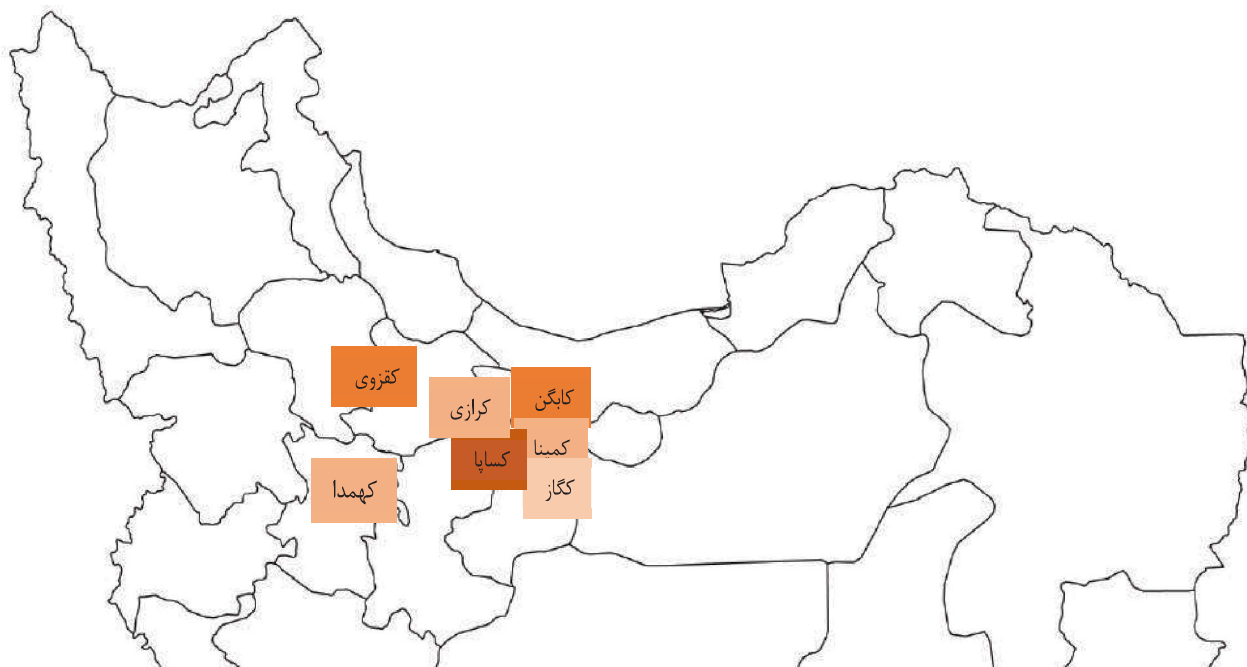
نمودار ۱۰- شاخص قیمت تولیدکننده ایران در دو بخش کل صنعت و ساخت سایر محصولات کانی غیرفلزی

صنعت شیشه در بازار سرمایه

در بازار سرمایه ایران هفت شرکت وجود دارند که به تولید شیشه فعال هستند. در نقشه زیر اسامی و جانیابی محل کارخانه‌های این شرکت‌ها نشان داده شده است.

شکل ۱- جانیابی شرکت‌های تولیدکننده شیشه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

جدول ۳- اطلاعات شرکت‌های فعال در صنعت شیشه که در بازار سرمایه پذیرفته شده‌اند

شرح	کبگن	کسپا	کمینا	کقزوی	کرزی	کهمدا	ککاز	شرح
تعداد سهام (میلیون برگ)	۹۳	۲۳۰	۱۲۷۳	۱۴۲۸	۱۶۸۸	۲۸۸۰	۸۵۰	میلیون برگ
سهام شناور	۱۹	۳۲	۳۰	۹۰	۴۴	۵۱	۳۲	درصد
سهام از صنعت			۱۳	۱۳	۲۵	۳۲	۱۶	درصد
بتای ۳۶ ماهه		۰٫۱۷	۰٫۵۸	۰٫۶۷	۰٫۳۵	۰٫۵۸	۰٫۲۲	
تقسیم سود	۰	۰	۶۷	۰	۲۲	۴۳	۶۴	درصد
سهامدار عمده	اشخاص حقیقی	سلیپا	گسترش پایامنعت سینا	اشخاص حقیقی	اشخاص حقیقی	توسعه سرمایه‌گذاری سامان	گسترش پایامنعت سینا	
محصول تولیدی	شیشه فلوت	شیشه اتومبیل	بتر	انواع شیشه فلوت	بتر	جار	بتر	

همچنین اطلاعات شرکت‌ها و سهام آن‌ها به شرح جدول ۳ است.

صورت سود و زیان هم‌مقیاس صنعت و شرکت‌های آن (به غیر از کبگن که خطوط تولید آن متوقف شده) به شرح جدول ۴ است:

جدول ۴- صورت سود و زیان هم مقیاس صنعت و شرکت های تولیدکننده شیشه

کسپا	کمینا	کقزوی	کگاز	کرازی	کههدا	صنعت	
۶	۳۷	۳۴	۴۲	۵۶	۶۰	۴۴	حاشیه سود ناخالص
(۷)	(۴)	(۹)	(۵)	(۴)	(۳)	(۵)	هزینه های عمومی، اداری و تشکیلاتی
۲	۱	۰	۰	۱	۰	۰	خالص سایر درآمدها (هزینه های عملیاتی)
۰	۳۴	۲۵	۳۷	۵۱	۵۸	۳۹	حاشیه سود عملیاتی
(۲)	(۱)	(۱)	(۵)	(۱)	(۱)	(۲)	هزینه های مالی
۱	۰	۱۳	۴	۳	۸	۵	خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی
(۱)	(۵)	(۲)	(۳)	(۵)	(۶)	(۴)	مالیات
۲	۲۷	۳۵	۲۵	۴۸	۵۸	۳۸	حاشیه سود خالص

در جدول ۵ اطلاعات مربوط به ارزش بازار، فروش و سود خالص شرکت های فوق آمده است.

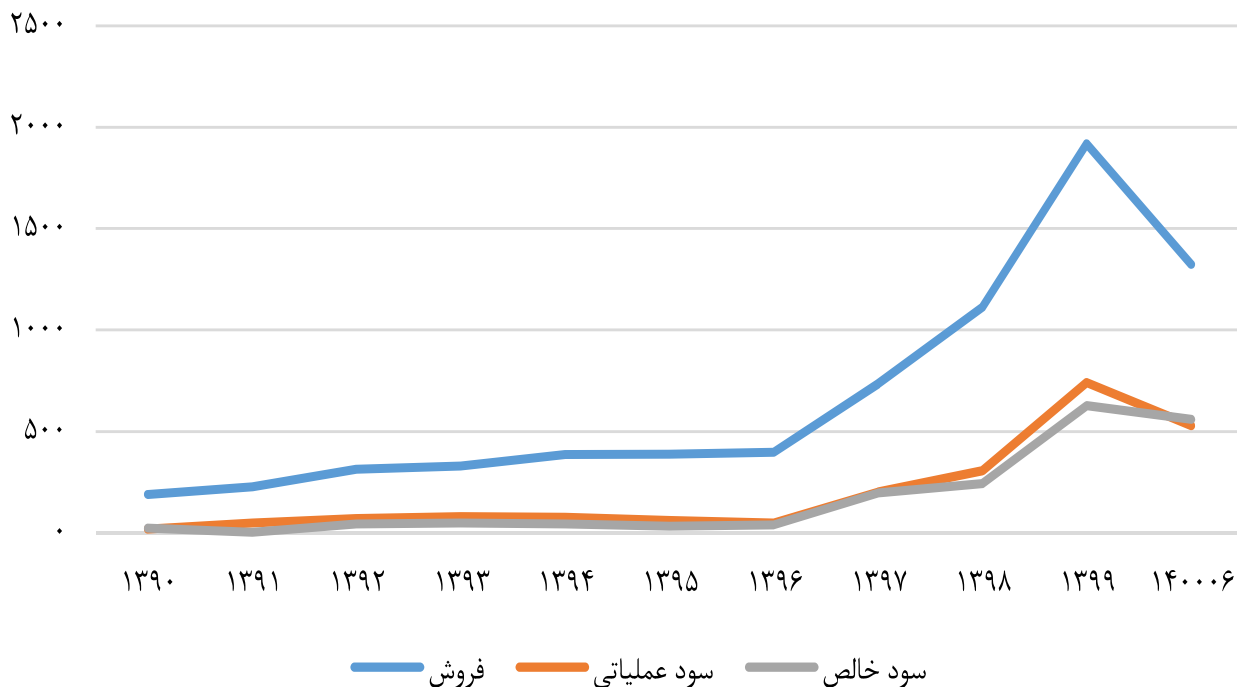
جدول ۵- ارزش بازار، فروش و سود شرکت ها (میلیارد تومان)

سود خالص چهار فصل اخیر	فروش چهار فصل اخیر	فروش سال ۱۳۹۹	ارزش بازار	
۳۰۰	۵۱۸	۴۳۷	۲،۵۹۴	کههدا
۲۶۲	۵۴۴	۴۵۶	۱،۹۷۱	کرازی
۶۸	۲۷۷	۲۵۴	۱،۰۵۰	کگاز
۱۹۵	۵۵۳	۴۱۰	۱،۱۷۹	کقزوی
۸۵	۳۰۹	۲۲۳	۱،۰۲۹	کمینا
۳	۱۷۴	۱۳۷	۳۷۴	کسپا

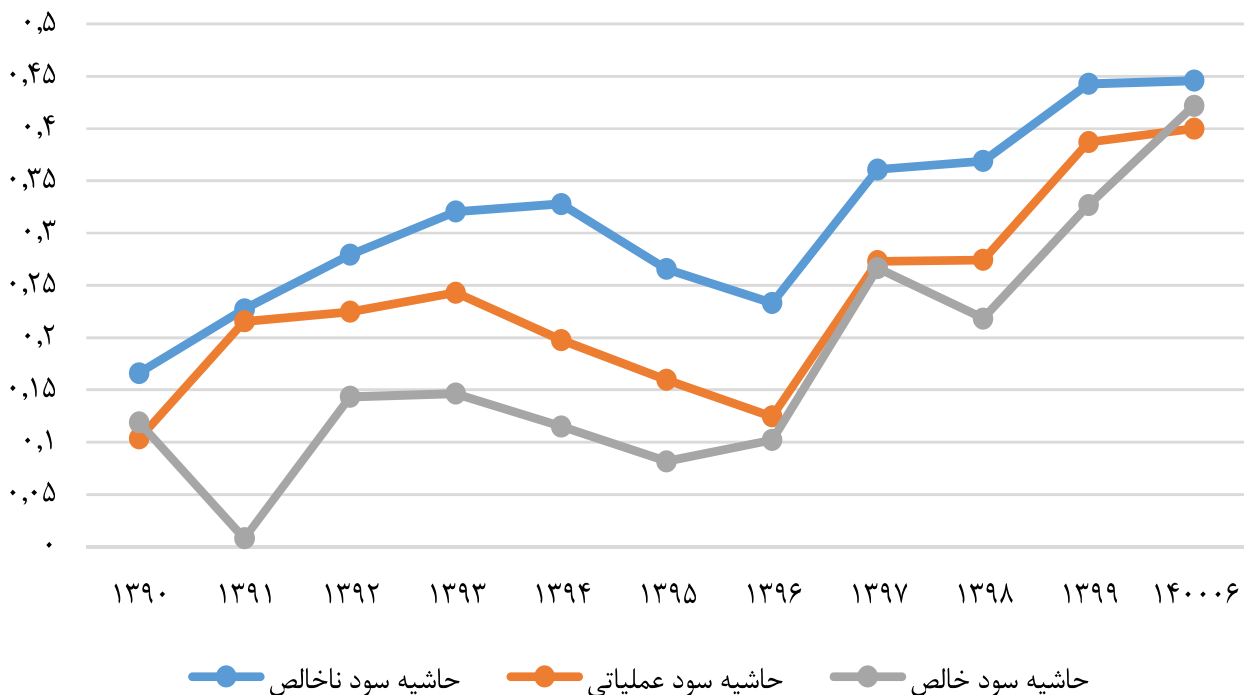
همچنین در دو نمودار ۱۱ و ۱۲، میزان فروش، سود عملیاتی و خالص جمع شرکت های صنعت به همراه حاشیه سود نشان داده شده است. ملاحظه می شود که با توجه به افزایش قابل توجه سود شرکت ها، حاشیه سودها نیز در مدت اخیر به سطوح بالاتری رسیده است.

تحلیل صنعت

نمودار ۱۱- فروش، سود عملیاتی و سود خالص شرکت های تولیدکننده شیشه طی سال های اخیر (میلیارد تومان)

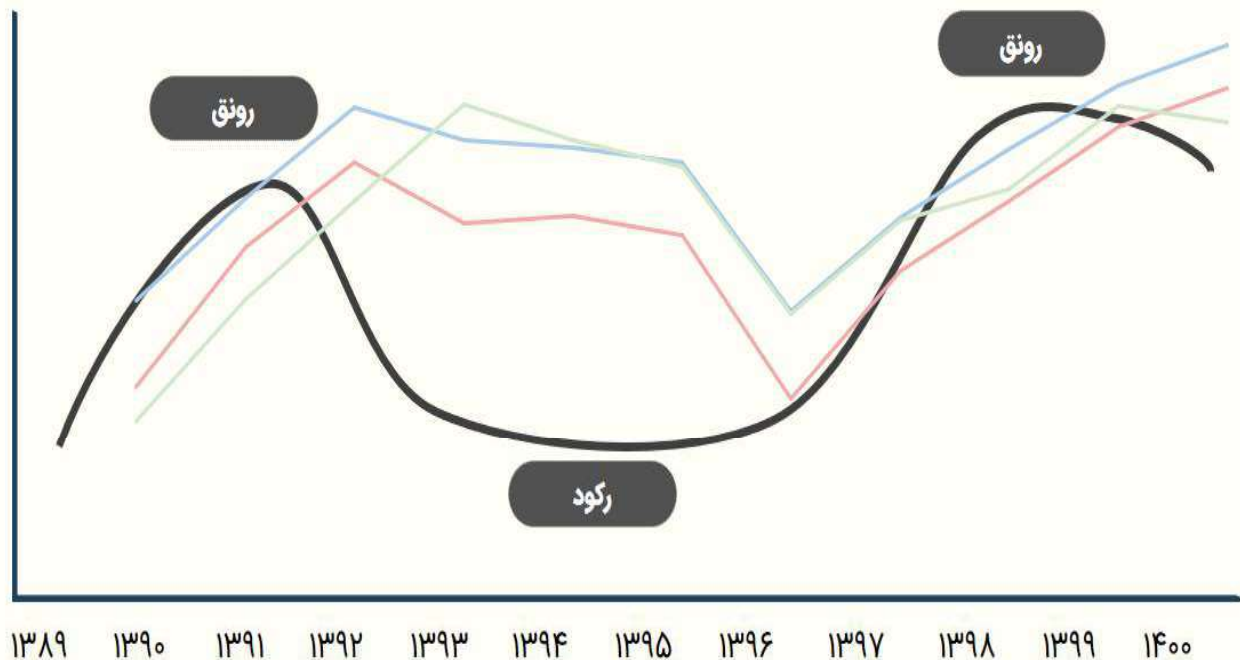
نمودار ۱۲- حاشیه سود شرکت های بوری تولیدکننده شیشه در سال های اخیر

نگاهی به صورت های مالی شرکت های تولیدکننده شیشه نشان می دهد که در دوره های رونق و رکودی، شرکت های شیشه ای با یک وقفه نسبت به کلیت بازار حرکت می کنند و در انتهای دوره های رونق، بهبود عملکرد آن ها بر روی صورت سود و زیان نشان داده می شود. در نمودار صفحه ی بعد شمایل تقریبی دوره های رونق و رکود بازار سرمایه و عملکرد شرکت های فعال در صنعت شیشه بر طبق حاشیه سود نشان داده شده است.

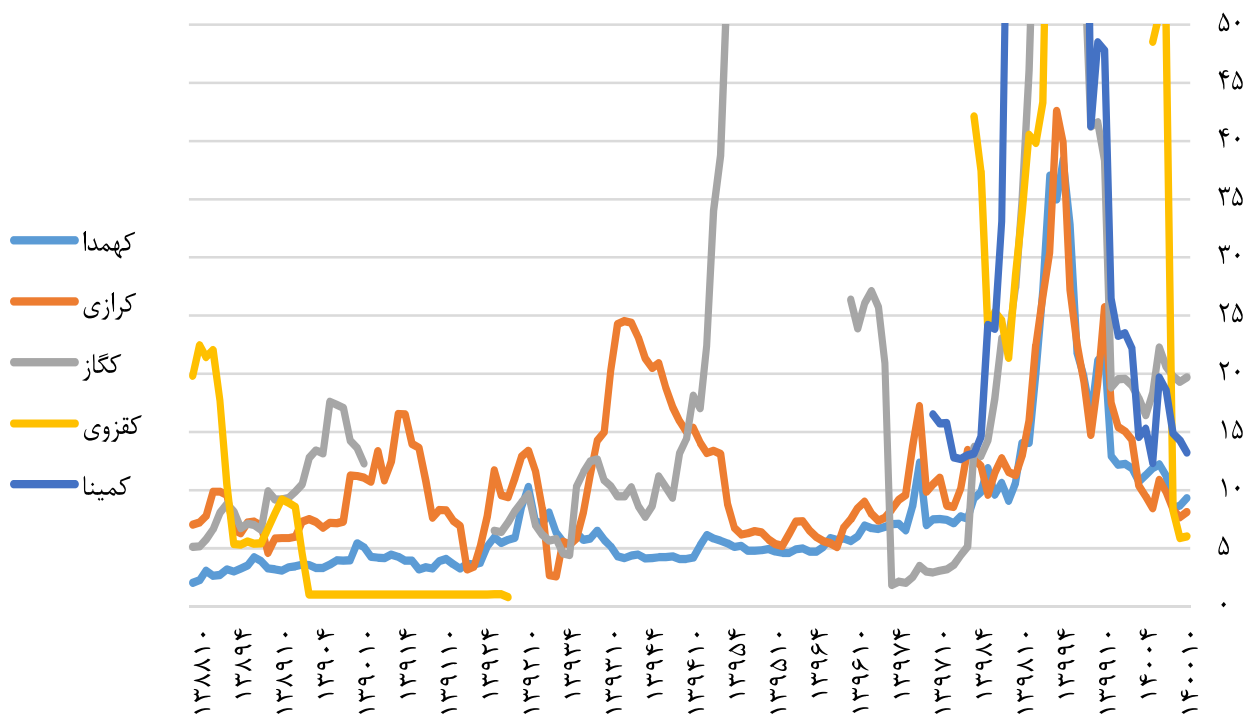

شکل ۲- عملکرد شرکت های بورسی فعال در صنعت شیشه و مقایسه آن با دوره های رونق و رکودی کل

نسبت قیمت بر سود گذشته نگر سهم های شرکت در نمودار ۱۳ نشان داده شده است. ملاحظه می شود که این نسبت با توجه به زیان ده بودن مقطعی برخی شرکت ها و تغییرات شدید قیمت سهام چندان قابل اتکا نیست؛ اما می توان دریافت که این نسبت برای صنعت شیشه می تواند در حالت تعادلی رقمی بالاتر از میانگین بازار کسب کند.

نمودار ۱۳- نسبت قیمت به درآمد گذشته نگر شرکت های صنعت شیشه در سال های اخیر

چه سودآوری در انتظار شرکت‌ها خواهد بود؟

سطح تولید صنعت شیشه کشور روند نسبتاً باثباتی داشته است. طی دهه‌ی اخیر شرکت‌های متعدد تولید شیشه در کشور فعال شده‌اند و شرکت‌های قدیمی برنامه‌های بهبود خطوط قدیمی و توسعه خطوط جدید را پی گرفته‌اند. بر همین اساس، پیش‌بینی میزان تولید شرکت‌های این صنعت با توجه به عملکرد سال‌های گذشته، بهره‌برداری از خطوط جدید، گزارش‌های ماهانه اخیر و یاد در نظر گرفتن فعالیت‌های تعمیر و نگهداری دوره‌ای انجام شده است. سطح فروش شرکت‌های فعال در این صنعت تقریباً معادل میزان تولیدات آن‌ها است و بر همین اساس برای پیش‌بینی مقدار فروش شرکت‌ها، فرض شده است که موجودی کالای پایان دوره برابر با موجودی ابتدای دوره باشد.

برای پیش‌بینی نرخ فروش محصولات، روند و چگونگی تغییرات نرخ‌گذاری شرکت‌ها در سنوات اخیر مورد بررسی قرار گرفت. برای سال آینده متوسط نرخ تسعیر دلار برابر با ۲۸ هزار تومان لحاظ شده است با توجه به توضیحات ارائه شده، میزان سودآوری و نسبت قیمت به درآمد پیشرو شرکت‌ها به شرح جدول ۶ محاسبه شده است.

جدول ۶- کارشناسی و نسبت قیمت به درآمد پیشرو شرکت‌ها

نماد	سود ۱۴۰۰ (ریال)	سود ۱۴۰۱ (ریال)	قیمت فعلی (ریال)	نسبت قیمت به درآمد پیشرو تحلیلی
کگلز	۷۸۰	۳,۱۶۵	۱۲,۰۰۰	۴/۷
کهمدا	۱,۲۱۵	۲,۲۳۲	۹,۰۱۰	۵/۳
کرازلی	۱۸۸	۲۶۳	۱,۲۰۹	۵
کمینا	۷۸۹	۴۷۶	۷,۸۶۰	۱۵

از بزرگ‌ترین پتانسیل‌های شرکت‌های این گروه، می‌توان به فروش در شرایط مختلف اقتصادی و سیاسی کشور، سودآور بودن صنعت، رشد سریع مصرف شیشه و ظروف شیشه‌ای، پایین بودن هزینه انرژی در تولید نسبت به کشورهای دیگر، امکان صادرات راحت به کشورهای مجاور و دسترسی به بازار منطقه، اهرم بالای سودآوری شرکت‌های صنعت به نرخ دلار، کیفیت بالای محصولات تولیدی ایران در خاورمیانه، دسترسی کامل به مواد اولیه تولیدی در کشور، کاهش تحریم‌ها و کاهش اختلاف قیمت با سایر مناطق و داشتن طرح‌های توسعه اشاره کرد. از طرفی، افت حاشیه سود در صورت بروز رکود، وابستگی شرکت‌های تولیدکننده شیشه تخت به صنعت ساختمان سازی، هزینه‌های حمل‌بالای محصولات، احتمال افزایش نرخ انرژی، قطعی گاز و برق و ظهور شرکت‌های تولیدکننده شیشه در منطقه از جمله ریسک‌هایی هستند که در رابطه با شرکت‌های این صنعت می‌توان به آن‌ها اشاره داشت.

